

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

POLICIJA

Štefanova ulica 2, 1501 LJUBLJANA

Telefon: 01 428 40 00; telefaks: 01 428 47 33

E-pošta: gp.mnz@gov.si; <http://www.policija.si>

Številka: 007-797/2006/17 (202-2)

Datum: 13. 12. 2006

VSEM POLICIJSKIM UPRAVAM

VSEM NOTRANJIM ORGANIZACIJSKIM ENOTAM V GPU

ZADEVA: REŠEVANJE PRITOŽB, DELOVNE USMERITVE – PREČIŠČENO BESEDILO

V Uradnem listu RS, št. 79, z dne 12. 8. 2003, je bil objavljen Zakon o policiji (ZPol – B), ki je začel veljati 27. 8. 2003. V 15. členu je bil spremenjen tudi 28. člen Zakona o policiji (Uradni list RS, št.49/98, 66/98 in 93/01), ki je spremenil postopek reševanja pritožb. Ministrstvo za notranje zadeve je na podlagi 28. člena Zakona o policiji (Uradni list RS, št.110/03 – prečiščeno besedilo) izdalo Pravilnik o reševanju pritožb, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 1/04. Pravilnik je v 43. členu določal, da preneha veljati Navodilo za reševanje pritožb (Uradni list RS, št.103/00) z dnem, ko se začne uporabljati pravilnik. Navodilo se je še naprej uporabljalo za reševanje pritožb, podanih do 26. februarja 2004.

Po policijskih upravah so potekali delovni posveti o reševanju pritožb po novem pravilniku. Posvete sta vodila predstavnika MNZ, prisoten je bil tudi predstavnik takratnega Oddelka za pritožbe, notranjo zaščito in pomoč policistom, Urada generalnega direktorja policije, Generalne policijske uprave. Na navedenih posvetih je policija zaradi bistvenih sprememb postopka, saj se je reševanje pritožb preneslo deloma iz policije na Ministrstvo za notranje zadeve, podajala usmeritve za nadaljnje delo, s poudarkom na prehodno obdobje. Izdane so bile tudi pisne usmeritve, »Nov način reševanja pritožb – delovne usmeritve«, šifra 2022-4-009/193-2003/20, z dne 23. 02. 2004.

Pri spremljanju reševanja pritožb smo v UGDP, takratnem OPNZPP ugotovili nekatere strokovne napake in pomanjkljivosti pri reševanju pritožb pri vodji organizacijske enote, zato smo pisno izdali - dopolnili usmeritve z dokumentom, šifra 2021-4-009/193-2003/48, z dne 10. 06. 2004.

V Uradnem listu RS, št. 117/2005, je bil 23. 12. 2005 objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o reševanju pritožb (Uradni list RS, št. 1/2004). Prav tako je bil dopolnjen in spremenjen 28. člen Zakona o policiji (Uradni list RS, št. 3/06). Na podlagi tega je bil v Uradnem listu RS, št. 111/2006 objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o reševanju pritožb (Uradni list RS, št. 1/04 in 117/05). Zaradi spremenjenega in dopolnjenega načina reševanja pritožb in zaradi neaktualnosti nekaterih določb usmeritev (naloge so bile že realizirane) smo morali dopolniti oziroma spremeniti omenjene pisne

usmeritve z dokumentom, šifra 007-797/2006/11 (202-2), z dne 27. 11. 2006. Zaradi boljše preglednosti pa v nadaljevanju združujemo pisne usmeritve v obliki čistopisa. Hkrati preklicujemo do sedaj veljavne usmeritve, šifra 2022-4-009/193-2003/20, z dne 23. 02. 2004, šifra 2021-4-009/193-2003/48, z dne 10. 06. 2004 in šifra 007-797/2006/11 (202-2), z dne 27. 11. 2006.

1. V skladu s 13. členom pravilnika morajo policijske uprave določiti uslužbenca policije za preverjanje podanih pritožb (v nadaljnjem besedilu poročevalce), ki jih generalni direktor policije imenuje s sklepom. Poročevalci morajo izpolnjevati zahtevane pogoje. Predlagali smo vam, da predlagate inšpektorje, zadolžene za reševanje pritožb, po lastni oceni pa lahko tudi druge uslužbence PU. Policijske uprave morajo glede na kadrovske spremembe in tekoče potrebe sezname »poročevalcev« zadolženih za preverjanje podanih pritožb nenehno dopolnjevati. Predloge za izdajo sklepov in preklice morajo odstopati SGDP, Sektorju za notranje preiskave in pomoč policistom.
2. Pravilnik v 2. členu razlaga pomen posameznih izrazov. Tako določa, da je vodja organizacijske enote policije komandir policijske postaje, direktor policijske uprave ali od njih pooblaščen policist. V skladu s 3. členom pravilnika bodo navedeni najprej obravnavali in preverili vsa dejstva v zvezi s podano pritožbo, razen v primerih, ko bo iz pritožbe izhajal sum storitve kaznivega dejanja.
 - Zaradi tega morajo direktorji PU, če naloge ne bodo opravili sami, pooblastiti posamezne policiste za obravnavo in preveritev dejstev v zvezi s podano pritožbo. Predlagamo, da sta iz vsake notranje organizacijske enote pooblaščen po dve osebi. Enako naj storijo tudi komandirji policijskih postaj. Pri tem je treba upoštevati kriterije in pogoje, ki jih določa pravilnik. Vodje organizacijskih enot morajo glede na kadrovske spremembe in tekoče potrebe sezname pooblaščenecv dopolnjevati, ali pa jim izdati pooblastila za konkretne posamezne primere.
3. Koordinacija dela med MNZ in Policijo poteka preko predstavnika GPU, SGDP, SNPPP (Sektor za notranje preiskave in pomoč policistom). Koordinacijo vodi višji policijski inšpektor I Jernej Klarič, sodelujeta pa višja policijska inšpektorja Stojan Jordan in Alojz Levstik.

Poročevalci so za reševanje posamezne pritožbe imenovani preko koordinatorske enote (na podlagi predlogov je generalni direktor policije izdal trajne sklepe o imenovanju) in PU (tako se bomo izognili morebitnim težavam zaradi raznih odsotnosti in drugih nepredvidenih nalog). Neposredna koordinacija z MNZ lahko poteka samo v nujnih primerih – pretok določenih informacij.

4. Pisanje poročil poročevalcev v okviru policije ostaja nespremenjeno, po veljavni metodologiji, saj se je ta način v praksi pokazal kot dober (spremenjen - dopolnjen je samo zaključni del poročila).
 - Vodje organizacijskih enot ali pooblaščen osebe, po rešeni pritožbi pišejo »zapisnike« prav tako po ustaljeni »metodologiji pisanja poročila«. Iz poročila mora biti razviden pritožbeni razlog s področjem dela in oceno skladnosti ravnanja policista. Le tako bomo lahko še naprej statistično spremljali gibanje pritožb in vodili evidenco v skladu z 61. členom Zakona o policiji. Iz pritožbenih postopkov policija pridobi koristne informacije za nadaljnje načrtovanje dela, izobraževanja, usposabljanja in za dopolnjevanje delovnih usmeritev. Če bo zapisnik vseboval vse potrebne podatke, v primeru neuspele rešitve, ne bo težav pri poročanju na senatu.

- iz zapisnika o obravnavani pritožbi ali iz posebej priložene listine naj bodo razvidni naslednji podatki:
 - navzoče osebe pri razgovoru s pritožnikom;
 - podatki o sprejeti pritožbi, pritožniku in udeleženi policistih;
 - pritožbeni razlogi;
 - ukrepi za ugotovitev dejanskega stanja;
 - ugotovitve;
 - mnenje;
 - dokazi;
 - ukrepi;
 - ugotavljanje skladnosti ravnanja policista z veljavnimi predpisi;
 - predstavitev ugotovitev pritožniku in njegova izjava;
 - izjava pritožnika o strinjanju z načinom rešitve pritožbe;
 - podpis vodje organizacijske enote, ki rešuje pritožbo oz. pooblaščen osebe in pritožnika.

- Iz poročila poročevalca o ugotovitvah v zvezi s podano pritožbo ali iz posebej priložene listine naj bodo razvidni naslednji podatki:
 - podatki o pritožniku in sprejeti pritožbi;
 - pritožbeni razlogi;
 - ukrepi za ugotovitev dejanskega stanja;
 - ugotovitve;
 - mnenje;
 - dokazi;
 - ukrepi;
 - ocena pritožbenega razloga in pritožbe, oziroma predstavitev skladnosti ravnanja policista z veljavnimi predpisi;
 - podpis poročevalca.

V okviru celotnega pritožbenega postopka se uporabljajo uradno objavljeni obrazci.

5. Evidenca pritožb se vodi v računalniškem programu FIO. V ta namen je bil v sodelovanju z UIT GPU spremenjen in dopolnjen program in evidenca, glede na nov pravilnik. V zvezi s tem so bila izvedena dodatna izobraževanja. Vnose pritožb v evidenco opravljajo inšpektorji, zadolženi za reševanje pritožb, ki so za vnos podatkov že strokovno usposobljeni. Predlagamo, da začetni vnos opravijo že ob sprejemu pritožbe in ga nato samo dopolnjujejo. Le tako evidenca doseže namen, saj tekoče izkazuje zelene podatke sprejetih in rešenih pritožb. Pripravljena in objavljena sta tudi Priročnik za uporabo aplikacije pritožbe in Strokovno navodilo za vodenje evidence pritožb.

6. Če iz vsebine (pisma, pritožbe) ugotovite, da ne gre za pritožbo v smislu 28. člena Zakona o policiji, ali da ta ne izpolnjuje vseh pogojev za reševanje po Pravilniku o reševanju pritožb, je potrebno preveriti strokovnost in zakonitost policistovega ravnanja, ali ukrepati po Uredbi o upravnem poslovanju, ki je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 20/2005, dne 3. 3. 2005, kot je to zapisano v Usmeritvah za izvajanje novega pritožbenega postopka, št. dopisa MNZ, 143-1-012-1/2004, z dne 15. 4. 2004.
Državni organi so dolžni skrbeti, da njihovi delavci opravljajo naloge strokovno in zakonito. Prav tako so dolžni, da na vsako razumno pisanje občanu odgovorijo.
7. Pobude Varuhu človekovih pravic bodo tudi v nadaljevanju reševali pristojni inšpektorji policijske uprave in SNPPP. V določeni meri se bo lahko uporabljalo in upoštevalo gradivo, pridobljeno pri reševanju pritožbe pri vodji organizacijske enote ali gradivo, uporabljeno v senatu za reševanje pritožb MNZ. Ostali načini reševanja zadev ostanejo nespremenjeni. Poročanje VČP poteka preko MNZ DPDVN, razen v izjemnih primerih.
8. Vsi morebitni dvomi in nejasnosti, ki se pojavljajo med delom, v zvezi s pravilnikom za reševanje pritožb, se rešujejo preko koordinatorja GPU, SNPPP (pisno, v nujnih primerih pa ustno). Za razlago posameznih členov pravilnika in za podajanje delovnih usmeritev v zvezi s pravilnikom je pristojno MNZ. GPU, SNPPP bo usmerjal aktivnosti, povezane z opravljanjem policijskih nalog.
9. Reševanje pritožb, iz katerih je mogoče razbrati razloge za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti:
 - V navedenih primerih je potrebno odločati in izvajati predvidene ukrepe na podlagi vsebine navedenih dejstev v pritožbi, ki jo prejmemo v reševanje. Pri tem ne sme biti vodilo prejšnje vedenje o vsebini dogodka.
 - Če obstajajo dvomi, ali želi pritožnik poleg pritožbe v smislu 28. člena Zakona o policiji vložiti tudi ovadbo zoper policista, ponovno opravite s pritožnikom podrobni razgovor za razjasnitev njegovih navedb v pritožbi, ki nakazujejo sum storitve kaznivega dejanja. Ponudite mu tudi možnost podaje kazenske ovadbe na zapisnik in jo glede na njegovo odločitev tudi sprejmite.
 - Če ugotovite, da so podani razlogi za sum storitve kaznivega dejanja, izvedite vse ukrepe po 148. členu Zakona o kazenskem postopku, Navodilom o evidentiranju kaznivih dejanj, ki je pričelo veljati 1. 1. 2006 in po Uredbi o sodelovanju državnega tožilstva in policije pri odkrivanju in pregonu storilcev kaznivih dejanj (Uradni list RS, št. 52/04, z dne 10. 5. 2004). Pri delu upoštevajte tudi Usmeritve za obravnavo oškodovancev kaznivih dejanj, št. 2214-1-031/1-04/02, z dne 30. 3. 2004. Pri tem upoštevajte specifičnost primerov, ki izhajajo iz pritožbenih postopkov.
 - Pritožbo takoj odstopite v reševanje Ministrstvu za notranje zadeve, Sektorju za pritožbe (4. odstavek 28. člena ZPol in 8. člen Pravilnika o reševanju pritožb).
10. Zaključek pritožbenega postopka (12. člen Pravilnika o reševanju pritožb):
V 12. členu pravilnika so naštetih primeri, ko se pritožbeni postopek zaključi in o tem obvesti pritožnika. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika, ki je pričel veljati 24. 12. 2005, predvideva v 12. členu (dodanem odstavku), da vodja organizacijske enote pripravi predlog, da se pritožbeni postopek zaključi in ga skupaj s celotno

pritožbeno zadevo pošlje pristojni notranji organizacijski enoti ministrstva. Ta predlog preuči in odloči ali se pritožbeni postopek zaključi.

Pravilnik določa, da se o tem pisno obvesti pritožnika. Izvod obvestila se pošlje pritožniku, GPU in enoti, ki je postopek zaključka predlagala. PU v takih primerih ni obveščena, ker pravilnik tega ne predvideva. Ugotovili smo, da so nekatere PU z lastnimi usmeritvami zadeve uredile, nekatere pa ne.

Vodje organizacijskih enot so v pritožbenih postopkih nepravilno ugotavljali, da je pritožbo podala neupravičena oseba; nepravilno so ugotavljali predpisan rok za podajo pritožbe; pripravili so predloge, da se pritožbeni postopek zaključi, ker so neutemeljeno ocenili, da za to obstajajo razlogi iz 12. člena pravilnika.

V zvezi z navedenim vam naročamo:

- Policijske uprave morajo prejeti pritožbeno zadevo, da jo lahko evidentirajo v računalniško vodeno evidenco FIO.
- V vseh primerih zaključenega postopka po 12. členu Pravilnika o reševanju pritožb je treba ravnati po 6. točki usmeritev, preveriti strokovnost in zakonitost policistovega ravnanja, ali ukrepati v skladu z Uredbo o upravnem poslovanju, kot je to zapisano v Usmeritvah za izvajanje novega pritožbenega postopka, št. dopisa MNZ, 143-1-012-1/2004, z dne 15. 4. 2004.

11. 28. člen Zakona o policiji in 9. člen Pravilnika o reševanju pritožb:

Vodje organizacijskih enot si v praksi različno razlagajo uvodno določilo 28. člena Zakona o policiji, ki določa: »Če posameznik meni, da so mu bile s policistovim dejanjem ali opustitvijo dejanja kršene njegove pravice ali svoboščine ...«. Prav tako si zaradi navedenega v praksi nepravilno razlagajo določila 9. člena Pravilnika o reševanju pritožb (nepopolna in nerazumljiva pritožba).

V zvezi z navedenim vam naročamo:

- Za pravilno razumevanje kršitev človekovih pravic in svoboščin, pri svojem delu uporabljajte Ustavo Republike Slovenije, žepni priročnik Mednarodni standardi človekovih pravic za potrebe organov pregona (kjer so našteje vse konvencije in deklaracije itd.), v pomoč pa vam je tudi Evropski kodeks policijske etike.
- Dovolj je že, da pritožnik meni, da so mu bile kršene pravice in svoboščine z dejanjem ali opustitvijo dejanja. V pritožbenem postopku ugotavljamo dejansko stanje. Če so pravice pritožniku kršene je pritožba utemeljena, oziroma ravnanje policista neskladno z veljavnimi predpisi, če pa mu pravice niso kršene je pritožba neutemeljena, oziroma ravnanje skladno z veljavnimi predpisi.
- V vseh primerih zavržbe pritožbe po 9. členu Pravilnika je treba ravnati po 6. točki usmeritev, preveriti strokovnost in zakonitost policistovega ravnanja, ali ukrepati v skladu z Uredbo o upravnem poslovanju kot je to zapisano v Usmeritvah za izvajanje novega pritožbenega postopka, št. dopisa MNZ, 143-1-012-1/2004, z dne 15. 4. 2004.

Z namenom, da bi zaupane naloge opravili zakonito in strokovno, navedene napake in pomanjkljivosti preprečevali in odpravljali, morajo vodje organizacijskih enot svojo strokovno odločitev v vseh dvomljivih primerih preveriti pri inšpektorju, zadolženemu za reševanje pritožb v službi direktorja policijske uprave.

Če obstajajo nejasnosti in dvomi, se lahko posvetujete z inšpektorji SNPPP v Službi generalnega direktorja policije.

Lepo pozdravljeni !

Jože ROMŠEK
GENERALNI DIREKTOR POLICIJE
GLAVNI POLICIJSKI SVETNIK

POSLANO:

1 x naslovníkom,
1 x DPDVN MNZ,
1 x zbirki dok. gradiva.